

انواع رژیم‌های درمانی ویژه بیماران

رژیم دیابتی

موارد مصرف: دیابت نوع ۱ و ۲، پیش‌دیابت
اصول کلی:

مصرف منظم وعده‌ها (۳ وعده اصلی + ۲ میان‌وعده)
حذف قند و شیرینی‌جات
استفاده از نان و غلات سبوس‌دار
مصرف سبزیجات فراوان
کنترل حجم برنج و نان
پرهیز از نوشابه و آبمیوه صنعتی

نکات مهم:

کنترل منظم قند خون
عدم حذف وعده غذایی
هماهنگی رژیم با دارو یا انسولین

رژیم کم‌نمک

موارد مصرف: فشار خون بالا، نارسایی قلبی، بیماری کلیوی

مصرف نمک کمتر از ۵ گرم در روز
پرهیز از غذاهای کنسروی و فرآوری شده
عدم استفاده از نمکدان سر سفره
محدود کردن ترشیجات، سوسیس و کالباس
جایگزین‌ها:

استفاده از آبلیمو، سبزیجات معطر، سیر و ادویه بدون نمک

علائم هشدار در بیماران قلبی:

تنگی نفس
تورم پاها
افزایش ناگهانی وزن

رژیم کم‌چرب

موارد مصرف: چربی خون بالا، بیماری قلبی، کبد چرب
حذف چربی‌های ترانس و روغن جامد
کاهش غذاهای سرخ‌کردنی
استفاده از روغن زیتون و روغن‌های گیاهی
مصرف ماهی حداقل ۲ بار در هفته
افزایش مصرف میوه و سبزی

پرهیز از:

فست‌فود
شیرینی‌های صنعتی
دل و جگر پرچرب

رژیم پرپروتئین

موارد مصرف: زخم بستر، ضعف جسمانی، سوء‌تغذیه
مصرف گوشت سفید، تخم‌مرغ
لبنیات کم‌چرب
حبوبات
مغزها به مقدار متعادل

در بیماران کلیوی فقط با نظر پزشک

انجام شود.

رژیم بیماران کلیوی

موارد مصرف: نارسایی کلیه، دیالیز
محدود کردن نمک
کنترل مصرف پروتئین
کاهش مواد غذایی با پتاسیم بالا (موز، پرتقال، سیب‌زمینی)
کاهش فسفر (نوشابه‌های تیره، فست‌فود)

انواع رژیم غذایی

تهیه و تنظیم: خانم مبینا آساگلسرخ، کارشناس پرستاری

خانم دکتر قاسمی، متخصص طب اورژانس

با مشارکت دفتر آموزش سلامت

بهار ۱۴۰۵

منبع: پرستاری برونر سوادرت

وضعیت بلع باید قبل از شروع تغذیه ⚠️

بررسی شود.

رژیم کبد چرب

موارد مصرف: کبد چرب غیرالکلی

کاهش وزن تدریجی

حذف نوشابه و شیرینی

کاهش مصرف برنج سفید

افزایش فعالیت بدنی

مصرف سبزیجات و فیبر بالا

کاهش وزن سریع و رژیم‌های بسیار سخت ⚠️

توصیه نمی‌شود.

توصیه پایانی

رژیم درمانی بخشی از روند درمان است و جایگزین دارو نیست.

هر رژیم باید بر اساس شرایط بیمار، آزمایش‌ها و نظر

پزشک تنظیم شود.

در صورت بروز علائم غیرطبیعی یا بدتر شدن وضعیت

بیمار، به مرکز درمانی مراجعه نمایید.

علائم خطر: ⚠️

کاهش حجم ادرار

تورم شدید

تهوع و ضعف شدید

رژیم بیماران مبتلا به رفلکس معده

موارد مصرف: سوزش سردل، زخم معده

پرهیز از غذای تند و چرب

عدم مصرف غذا قبل از خواب

وعده‌های غذایی کم حجم و مکرر

کاهش مصرف قهوه و نوشابه گازدار

در صورت درد شدید، استفراغ خونی یا ⚠️

کاهش وزن غیرطبیعی مراجعه فوری به

پزشک

رژیم نرم و مایع

موارد مصرف: پس از جراحی، مشکلات بلع، بیماران

سکته مغزی

سوپ صاف شده

پوره سیب زمینی

فرنی، شیربرنج

مایعات شفاف